

ARCHIWUM GŁÓWNE AKT DAWNYCH

**MISCELLANEA
HISTORICO-ARCHIVISTICA**

**Tom XVII
2010**

Wydawnictwo DiG

Warszawa 2011

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Bartoszewicz, Jerzy Gaul, Janusz Grabowski, Małgorzata Końska (sekretarz),
 Jacek Krochmal (redaktor naczelny), Michał Kulecki, Dorota Lewandowska,
 Małgorzata Osiecka, Hubert Wajs, Jarosław Zawadzki

REDAKTOR NAUKOWY

Jacek Krochmal

RECENZENCI

prof. dr hab. Urszula Augustyniak (UW)
 dr hab. Władysław Stepański (prof. UMK w Toruniu)

REDAKCJA

Sławomir Górzyski

TLUMACZENIE

Anna Małajak

SKŁAD I ŁAMANIE

Mercurius, Olsztyn

PROJEKT OKŁADKI

Wioletta Szabsta

NA OKŁADCE

Propozycje posłów polskich, cesarskich i brandenburskich w sprawie pokoju
 ze Szwecją (Gdańsk, 12 I 1600), AGAD, Archiwum Koronne Warszawskie,
 dział Cesarstwo, sygn. 25a/72, s. 1-2 (fot. K. Zgłinski)

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
 (Umowa nr 913/DWB/P/2010)

© Copyright by Archiwum Główne Akt Dawnych & Wydawnictwo D&G,
 Warszawa 2010

ISSN 0860-1054

ISBN 978-83-914979-5-1 (AGAD)

ISBN 978-83-7181-693-2 (D&G)

Archiwum Główne Akt Dawnych, ul. Długa 7, 00-263 Warszawa
<http://www.agad.archiwu.gov.pl/> e-mail: sekretariat@agad.gov.pl

PL 01-524 Warszawa, Aleja Wojska Polskiego 4
 tel./fax: (+4822) 839 08 38
 e-mail: btoro@dg.pl; <http://www.dg.pl>

Druk cyfrowy: RYKO w Karczewie

SPIS TREŚCI**I. POLONICA W ZBIORACH PAŃSTW NADBALTYCKICH**

Hubert Wajs , Pax Oliviensis 1600	11
Alina Nowicka-Jeżowa, Dariusz Chemperek , Polonica z Riksarkivet i Słokloster sloti na warsztacie historyka literatury i kultury polskiej	21
Wojciech Krawczuk , Erik Dahlberg i Samuel Pufendorf — postulaty badawcze	35
Karol Lopatecki , Źródła dotyczące ziem Rzeczypospolitej szlacheckiej w Lotewskim Państwowym Archiwum Historycznym	41
Anna Ziemlewska , Archiwum Zewnętrzne Rady Ryskiej w Lotewskim Państwowym Archiwum Historycznym	57
Jacek Krochmal , Polonica w zbiorach państw nadbałtyckich na stronie internetowej Archiwum Głównego Akt Dawnych	65
Anna Wtyk, Aneta Kwiatkowska, Marek Marzec , Kolekcja atlasów morskich w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN	71
Jacek Gancarsen , Internetowa publikacja starodruków Cartographicae Polonicae 1570-1930 oraz polskojęzycznych rękopisów ze zbioru Słokloster... ..	77

II. ARTYKUŁY I STUDIA

Agnieszka Bartoszewicz , Późnosednowieczna pamiętność mieszczadzka na Kujawach	81
Urszula Kasperczyk , Zmiany w składzie osobowym sematu i terytorialnej w okresie Sejmu Wielkiego	97

III. MATERIAŁY I ŹRÓDŁA

Michał Kulecki , François de Callières i jego podróż do Polski na elekcyjną Jana III Sobieskiego w roku 1674	125
---	-----

Jarosław Dumanowski, Rafał Jankowski , „Według swej największej wiedzy, smaku i umiejętności”, Osiemnaście wieków kontraktów kuchmistrzów z terenu Wielkiego Księstwa Litewskiego	135
Jarosław Zawadzki , Zakreślenie procesu scalania Archiwum Potockich z Łańcuta	147
Jacke Krochmal , Tadeusz Kościuszko wobec duchowieństwa unickiego ..	153
Dorota Lewandowska , Zbiory biblioteczne Zboru Ewangelicko-Angsburskiego w Warszawie przechowywane w Archiwum Głównym Akt Dawnych	169
Jerzy Gaul , Znaczenie zasobu Archiwum Głównego Akt Dawnych dla badań nad historią wojskowości monarchii habsburskiej od połowy XVIII do początków XX wieku	183

IV. POLEMIKI

Anna Losowska , O przymyślnym kodeksie „Liber legum” i środowisku umysłowym późnorośnawczego Przemysła jeszcze raz (odpowiedź na recenzję dr. Jacka Krochmala)	209
---	-----

IV. ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Isabella Lewandowska-Malec , <i>Sejm ułany korony Rzeczypospolitej Obojga Narodów i jego dorobek ustawodawczy (1587-1632)</i> , Kraków 2009, ss. 640 (Michał Kulecki)	225
<i>Древнейшая карта восточной области. Автономный маршрут авиации. Фонды герцога до 1939 года</i> , Луцьк 2008, Наддніпря, ss. 392	232
<i>Księga sądowa miasta Kamionki w ziemi lubelskiej 1481-1550</i> , oprac. Grzegorz Jasur, Anna Sochacka (seria: <i>Fontes Lublenses</i> , red. Piotr Dymmel, t. 2), Lublin 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ss. 334 (Miłosz Reształk)	238
<i>Księga sądowa podlubelskiej wsi Kosonpicy 1521-1555</i> , oprac. Grzegorz Jasur, Malgorzata Kolacz-Chmiel (seria: <i>Fontes Lublenses</i> , red. Piotr Dymmel, t. 3), Lublin 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ss. 145 (Łukasz Truszczyński)	243

V. SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

Jerzy Gaul , Rejestracja poloników w Archiwum Parlamentu w Wiedniu przeprowadzona w latach 2008-2009	247
Malgorzata Osiecka , Polonika w archiwach Petersburga	257
Michał Kulecki , Sprawozdanie z prac archiwalnych w Bibliotece Polskiej w Paryżu	263

Janusz Grabowski , Wystawa „Grunwald — 600 lat chwaly”	267
Janusz Grabowski , Międzynarodowa Konferencja Naukowa: „Elita polityczna Krakowa i jej związki z innymi miastami Europy w średniowieczu i epoce nowożytnej (do połowy XVII wieku)”	269
Malgorzata Osiecka , Zebranie założycielskie Towarzystwa Badaczy i Miłośników Historii XIX wieku	273
Malgorzata Końska , Międzynarodowa konferencja naukowa Pruskie kasyny klasztorne na Śląsku na tle procesów sekularyzacyjnych w Polsce i Europie. Wrocław 18-21 XI 2010	275
Maria Sierocha-Pospiech , Nabytki Archiwum Głównego Akt Dawnych w latach 2000-2010	277
Inwentarze zespołów (zbiorów) archiwalnych zatwierdzonych przez Komisję Metodyczną AGAD w latach 2009-2010 (Malgorzata Końska)	281

VII. IN MEMORIAM

Stanisław Maria Kuraś (7 X 1927 — 10 I 2009) (Hubert Wijs)	285
Stefan Krzysztof Kuczynski (13 I 1938 — 3 I 2010) (Michał Kulecki)	290
Tomasz Niewodniczański (25 IX 1933 — 3 I 2010) (Janusz Grabowski)	293
Teresa Zielińska (10 V 1929 — 15 II 2010) (Jarosław Zawadzki)	296
Bibliografia Prac Profesor Teresy Zielińskiej (Malgorzata Końska)	308

Niniejszy numer rocznika „Miscellanea Historico-Archivistica”, dzięki finansowaniu uzyskanemu w ramach programu „Index Plus” organizowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, będzie dostępny w wersji angielskojęzycznej oraz na stronie Wydawnictwa DiG: www.dig.pl

TABLE OF CONTENTS

I. POLONICA IN THE COLLECTIONS OF THE BALTIC STATES

Hubert Wajs , <i>Pax Ottonensis 1660</i>	11
Alina Nowicka-Jeżowska, Dariusz Chemperek , <i>Polonica from Rikszarkiset and Skokloster Castle by Historian of Polish Literature and Culture</i>	21
Wojciech Krawczuk, Eric Dahberg and Samuel Pujendorf — <i>Research Postulates</i>	35
Karol Łopatecki , <i>Sources for the Nobles' Republic at The Latvian State Historical Archives</i>	41
Anna Ziemelewska , <i>External Archives of the City Council of Riga in the Latvian State Historical Archives</i>	57
Jacek Krochmal , <i>Polonica in the Collections of the Baltic States on the Website of the Central Archives of Historical Records (AGAD)</i>	65
Anna Wtyk, Aneta Kwiatkowska, Marek Marzec , <i>Collection of Marine Atlases in the Holdings of the Gdańsk Library of the Polish Academy of Sciences</i>	71
Jacek Gamcarson , <i>Internet Publication of Old Prints Cartographica Polonicae 1570-1930 and Polish-Manuscripts from the collection of Skokloster Castle</i>	77

II. ARTICLES AND STUDIES

Agnieszka Bartoszewicz , <i>Late Medieval Urban Literacy in Rujansky</i>	81
Urszula Kasperczyk , <i>Changes in the Composition of the Senate and the Chamber of Deputies during the Great Sejm</i>	97

III. MATERIALS AND SOURCES

Michał Kulecki , <i>François de Callières and his Journey to the Election of the Polish King John III Sobieski in 1674</i>	125
---	-----

Jarosław Dumanowski, Rafał Jankowski , 'According to his greatest knowledge, taste and skill.' 18 th -Century Contracts of Chefs from the Grand Duchy of Lithuania	135
Jarosław Zawadzki , <i>End of the Process of Merging of the Potockis' Latest Archives</i>	147
Jacek Krochmal , <i>Thaddeus Kosciuszko towards Uniate Clergy</i>	153
Dorota Lewandowska , <i>The Library Collection of the Lutheran Church in Warsaw at the Central Archives of Historical Records</i>	169
Jerzy Gaul , <i>The importance of the holdings of the Central Archives of Historical Records for the study of military history of the Habsburg Monarchy from the mid 18th to early 20th century</i>	183

IV. POLEMICS

Anna Losowska , <i>Once Again About "Liber legum" Code and Late Medieval Intellectual Environment of Przemysł Tour (response to the review by dr. Jacek Krochmal)</i>	209
--	-----

V. REVIEWS

Isabela Lewandowska-Malec , <i>Sejm Walny Koronny Rzeczypospolitej Obojga Narodów (jego dorobek ustawaodawczy (1587-1632) [General Crown Diet of the Polish-Lithuanian Commonwealth and its legislation]. Księgarnia Akademicka, Kraków 2008, pp 640 (review by Michał Kulecki)</i>	225
<i>Державні архіви Волинської області. Анонований ресурс он-лайн. Фонди періоду до 1939 року [Volyn Oblast State Archive. Information on the holdings. Fonds from the period to 1939, Luck 2008, (publisher) Nadstyyra, pp 382; Series: Archival collections in the Ukraine. Archival guide] (review by Jacek Krochmal)</i>	232
Księga sądowa miasta Kamienki w Ziemi Lubelskiej 1481-1559 [The Court Register of Kamienka Town in the Land of Lublin 1481-1559], collective work of Grzegorz Jawor , Anna Sochacka ; Series: <i>Fontes Lublenseses</i> , vol 3, ed. Piotr Dymmel , Lublin 2009, Wydawnictwo UMCS, pp 334 (review by Miłosz Reształk)	238
Księga sądowa podlubelskiej wsi Konopnica 1521-1555 [Court Book of Konopnica Village near Lublin 1521-1555], collective work of Grzegorz Jawor , Małgorzata Kotacz-Chmiel ; Series: <i>Fontes Lublenseses</i> , vol 3, ed. Piotr Dymmel , Lublin 2009, Wydawnictwo UMCS, pp 145 (review by Łukasz Truszczyński)	243

VI. REPORTS AND ANNOUNCEMENTS

Jerzy Gaul , <i>Registration of Polonica in the Austrian Parliamentary Archives in Vienna Conducted from 2008 to 2009</i>	247
Małgorzata Osiecka , <i>Polonica in The Archives of St. Petersburg</i>	257
Michał Kulecki , <i>Report on the Archival Work at the Polish Library in Paris</i>	263
Janusz Grabowski , <i>Exhibition "Grunwald — 600 Years of Glory"</i>	267
Janusz Grabowski , <i>International Scientific Conference: "The Political Elite of Kraków and Its Relations with other Cities in Europe during the Middle Ages and Modern Era (to the mid 17th century)"</i>	269
Małgorzata Osiecka , <i>A Statutory Meeting of the Society for 19th Century History</i>	273
Małgorzata Końska , <i>International Scientific Conference The Prussian Dissolution of Monasteries in Silesia Against a Background of Secularization Processes in Poland and Europe (Wrocław, 18-21 Nov, 2010)</i>	275
Maria Sierocka-Pośpiech , <i>Acquisitions of The Central Archives of Historical Records from 2000 to 2010</i>	277
<i>Inventories of Archival Fonds (Collections) Approved by the Methodical Commission of The Central Archives of Historical Records in 2009-2010 (by Małgorzata Końska)</i>	281

VII. IN MEMORIAM

Stanisław Maria Kuras (7 X 1927 — 10 I 2009) (Hubert Wajs)	285
Stefan Krzysztof Kurczyński (13 I 1938 — 3 I 2010) (Michał Kulecki)	290
Tomasz Niewodniczański (25 IX 1933 — 3 I 2010) (Janusz Grabowski)	293
Teresa Zielińska (10 V 1929 — 15 II 2010) (Jarosław Zawadzki)	296
<i>Bibliography of Prof. Teresa Zielińska's works (by Małgorzata Końska)</i>	308

Thanks to financing obtained from the „Index Plus” programme organised by the Minister for Science and Higher Education, this edition of the „Miscellanea Historico-Archivistica” annual will be published in English and will also be available on the DiG website: www.dig.pl